

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2022 METŲ ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITA

Klaipėdos rajono savivaldybė savo veiklą švietimo srityje organizavo vadovaudamasi švietimą reglamentuojančiais teisės aktais, **Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos 2 Strategijos tikslo** – Švietimo kokybės kultūra – pasiekimui numatytas veiklos kryptis, „**Geros mokyklos koncepcija**“ (2015 m.), **Klaipėdos rajono strateginio plėtros plano iki 2030 metų tikslu** – didinti kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumą ir optimizuoti švietimo įstaigų tinklą, **Klaipėdos rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginiu veiklos planu bei Švietimo ir sporto skyriaus 2022 m. veiklos programa** (<https://klaipedos-r.lt/svietimas/dokumentai/>)

Šioje pažangos ataskaitoje pateikiame informaciją atsižvelgdami į Švietimo ir sporto skyriaus 2022 m. veiklos teigiamus ir probleminius aspektus (Švietimo ir sporto skyriaus 2022 m. veiklos programa), į kai kuriuos būtinuosius švietimo stebėsenos rodiklius (<https://klaipedos-r.lt/svietimas/svietimo-stebesena/>), pažymint Klaipėdos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) konteksto, indėlio į ugdymą, ugdymo proceso ir rezultatų rodiklius, pokyčius, daromą pažangą ar nurodant trūkumus įsivertinant kai kuriuos švietimo sričių veiklos aspektus.

1. Mokyklų tinklo pertvarkos aspektai.

Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklas pertvarkytas vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T11-74 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2022–2026 metų bendrojo plano patvirtinimo“. Esminis pokytis – Lapių pagrindinė mokykla pertvarkyta į Vėžaičių pagrindinės mokyklos skyrių, Agluonėnų pagrindinė mokykla – į Agluonėnų mokyklą-darželį, Gargždų „Kranto“ pagrindinė mokykla – Gargždų „Kranto“ progimnaziją, naujai atidaryta mokykla Jakuose (Sendvario seniūnija) tapo Slengių mokyklos-daugiafunkcio centro skyriumi, kaimo vietovių ikimokyklinės įstaigos buvo prijungtos prie toje seniūnijoje esančių bendrojo ugdymo mokyklų. Nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. rajone veikia 23 juridinį statusą turinčios švietimo įstaigos: 3 gimnazijos, 2 progimnazijos, 7 pagrindinės mokyklos, 1 mokykla-darželis, 1 mokykla-daugiafunkcis centras, 5 ikimokyklinės, 2 neformaliojo švietimo įstaigos, Pedagoginė psichologinė tarnyba ir Švietimo centras.

Dėl demografinių, socialinių-ekonominių pokyčių Savivaldybės bendras ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo mokinių skaičius kasmet didėja – *teigiamas Savivaldybės švietimo konteksto pokytis*.

Pertvarkytas mokyklų tinklas, didėjantis mokinių skaičius turėjo įtakos būtinajam Savivaldybės ugdymo proceso rodikliui „Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose“ : 2021 m. – 11,81; 2022 m. – 12,33; pokytis – +0,52, bei klasės komplekto dydžiui.

1 lentelė. Vidutinis klasių komplekto dydis pagal ugdymo programas. Lyginamoji statistika.

Metai	Pradinio ugdymo programa		Pagrindinio ugdymo programa		Vidurinio ugdymo programa	
	Rajone	Žiedinėse savivaldybės/šalyje	Rajone	Žiedinėse savivaldybėse/šalyje	Rajone	Žiedinėse savivaldybėse/šalyje
2019-2020 m. m.	19,28	16,89/19,59	19,57	17,47/20,99	24,13	19,14/23
2020-2021 m. m.	18,83	17,02/19,51	20,49	18,38/21,53	26,67	19,48/22,99
2021-2022 m. m.	19,35	16,99/19,6	21,2	18,8/21,81	26,8	18,77/22,94

Duomenų šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS)

Pagal 1 lentelėje pateiktus duomenis matome, kad 2019–2022 metais vidutinis pradinio ugdymo programos rajono klasės komplektas yra didesnis nei žiedinių savivaldybių ir

neženkliai mažesnis nei šalies, pagrindinio ugdymo programos – didesnis nei žiedinių savivaldybių ir neženkliai mažesnis nei šalies, vidurinio ugdymo programos vidutinis mokinių skaičius komplekte didesnis už žiedinių savivaldybių ir šalies.

Pagal ŠVIS duomenis bendras vidutinis mokinių skaičius klasėje 2021–2022 m. m. rajone – 19,35, žiedinėse savivaldybėse – 17,2 ir šalyje – 19,83; 2022–2023 m. m. atitinkamai 19,89; 17,71 ir 20,44. Rajono bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius klasėje yra didesnis nei žiedinių savivaldybių ir neženkliai mažesnis už šalies. Mažesni komplekto dydį pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas lemia neskaitlingos Savivaldybės mokyklos, esančios kaimo vietovėse.

2 lentelė. *Mokinių skaičius tenkantis vienam mokytojui.*

Savivaldybė	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	Reikšmė	Reikšmė	Reikšmė	Reikšmė
Klaipėdos r. sav.	12,82	13,11	12,73	13,08
Pasirinktos savivaldybės	11,24	11,38	11,15	11,26
Lietuva	12,83	12,87	12,68	12,81

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Antroje lentelėje pateikti duomenys (Pasirinktos savivaldybės – žiedinės savivaldybės) nusako, kad mokinių skaičius tenkantis vienam mokytojui yra didesnis už žiedinių savivaldybių ir šalies.

Pateikti statistiniai rodikliai koreliuoja tarpusavyje ir yra susiję su bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka, nes didėja mokinių skaičius tenkantis vienam mokytojui, sąlyginei mokytojo pareigybei bei mokinių skaičius klasės komplekte. Tačiau bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka neišsprendė jungtinių klasių problemos pradiniam ugdyme (2022 m. – 7 komplektai bendrojo ugdymo mokyklų skyriuose), pagrindiniame ugdyme 4 komplektuose yra mažiau nei 8 mokiniai ir šių klasių mokinių ugdymą finansuoja Savivaldybė.

Išvada. Įgyvendinus švietimo tinklo pertvarką Savivaldybėje, teigiami pokyčiai stebimi klasių komplektų dydyje, neženkliai didėja mokinių skaičius vienai sąlyginei mokytojo pareigybei, mokinių skaičius tenkantis vienam mokytojui (padaryta pažanga).

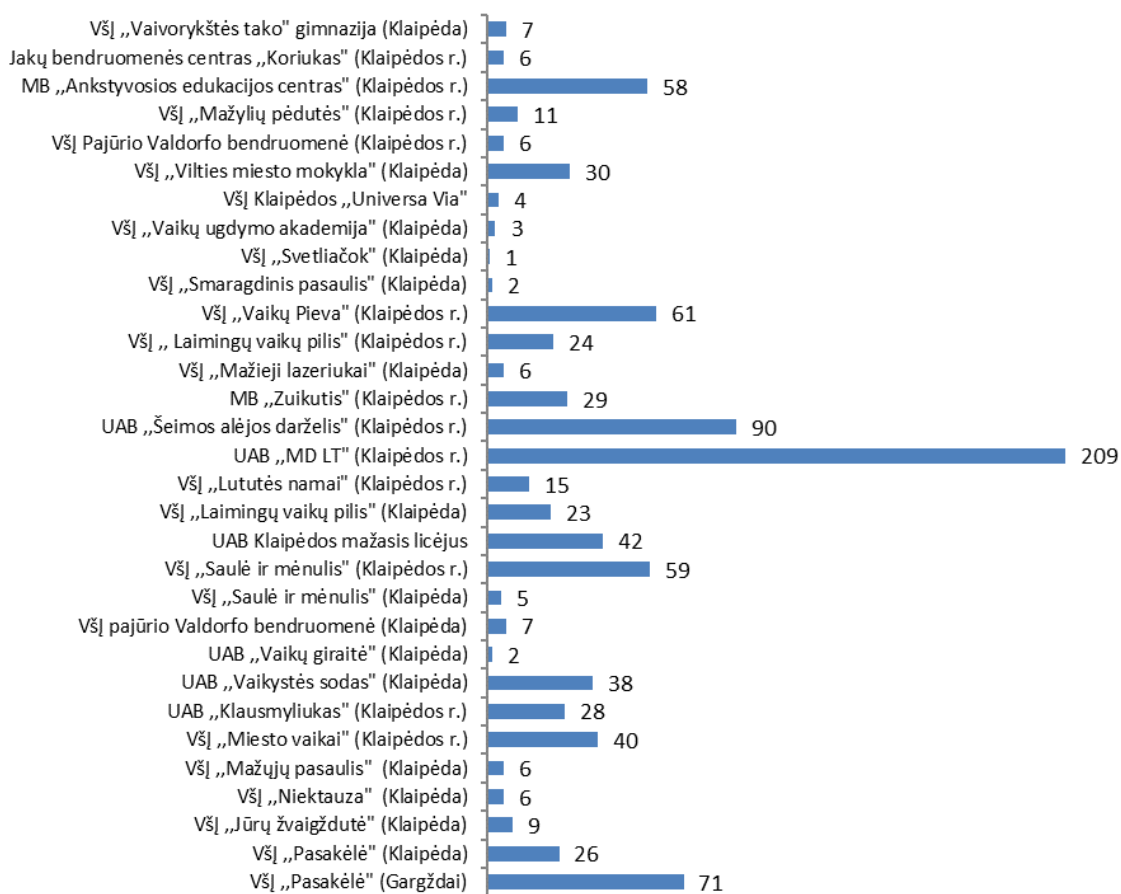
2. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo pokyčiai.

Savivaldybė reikiamą dėmesį skiria ikimokyklinio ugdymo prieinamumui rajono vaikams. Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas organizuojamas 5-iose ikimokyklinėse įstaigose ir 12-oje bendrojo ugdymo mokyklų. Savivaldybės švietimo įstaigose ikimokykliniu ugdymu užimta 1744 vaikai, priešmokykliniu ugdymu užimta – 552. Sprendžiant ikimokyklinio ugdymo prieinamumo klausimus naujai rekonstruotose patalpose atidarytas Gargždų lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ 2 grupių Gobergiškės skyrius (Dauparų-Kvietinių sen.), 2 grupės įrengtos naujose patalpose Slengių mokykloje-daugiafunkciame centre, Slengių mokyklos-daugiafunkcio centro Jakų skyriuje – 3 grupės (Sendvario sen.), 2022 m. pradėtas 12 grupių naujo darželio projektavimas Gargžduose. Pasirašyta sutartis su rangovu dėl Sendvario daugiafunkcio centro (220 vietų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikams ir 552 vietos 1–10 klasių mokiniams) statybos privačios partnerystės būdu.

Per 2022 m. Savivaldybė, netenkindama ikimokyklinio amžiaus vaikų poreikių ugdytis pagal gyvenamąją vietą, išdavė 61 siuntimą į Klaipėdos miesto savivaldybės švietimo įstaigas. Klaipėdos m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdomi 64 vaikai. Už rajono vaikų ugdymą miesto savivaldybei pervesta 92 322,15 Eur (gruodžio mėn. duomenys).

Savivaldybės tarybos 2021-07-22 sprendime Nr. T11-216 „Dėl mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą privačiose švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kompensavimo tvarkos aprašo pakeitimo“ numatyta kompensuoti 250 Eur tėvų mokamo mokesčio kiekvienam vaikui, lankančiam privačią ikimokyklinio ugdymo įstaigą, veikiančią Savivaldybės teritorijoje, kitose savivaldybėse – 100 Eur. Nustatytomis lengvatomis naudojosi 926 ugdytiniai (2021 m. – 720), kurie lankė 14 (2021 m. – 10) privačių ikimokyklinių įstaigų Klaipėdos rajone ir 13 (2021 m. – 16) – Klaipėdos mieste. Mokesčio kompensacijai išleista 2 080 050 Eur (*Savivaldybės indėlis ir daroma pažanga ikimokyklinio ugdymo prieinamumui*).

1 diagrama Rajono ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius privačiose įstaigose (gruodžio mėn. duomenys)

Duomenų šaltinis: Švietimo ir sporto skyrius.

Pagal diagramoje pateiktus duomenis, 708 vaikai lanko rajone įsisteigusias privačias švietimo įstaigas ir 218 ugdomi Klaipėdos mieste. ŠVIS duomenimis 2022–2023 m. m. ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių 3–5 metų vaikų dalis – 94,33 proc. (2021–2022 m. m. – 91,36 proc., 2020–2021 m. m. – 88,04).

2022–2023 m. m. priešmokyklinio ugdymo grupes pradėjo lankyti 96,6 proc. ikimokyklinio ugdymo programą lankusių vaikų (2021–2022 m. m. - 95,6 proc., 2020–2021 m. m. – 96,70). Lyginant su 2021–2022 m. m. tokių vaikų skaičius didėjo 1 proc.

Išvada. Savivaldybėje, sprendžiant vaikų užimtumo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programomis problemas, daroma pažanga. Privatūs teikėjai, dėl padidėjusios Savivaldybės skiriamos kompensacijos tėvams už vaikų ugdymą, buvo suinteresuoti plėsti ikimokyklinio ugdymo paslaugas rajono teritorijoje. Nuo 2021-11-01 rajone tokias įstaigas lankančių vaikų skaičius išaugo nuo 542 iki 708 (padaryta pažanga). 2,97 proc. punktais padidėjo rajono 3–5 m. vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme, dalis lyginant su 2021–2022 m. m.

3. Bendrojo ugdymo organizavimo kai kurie išskirtiniai aspektai, rezultatai ir pasekmės.

Bendrojo ugdymo mokyklose 2021–2022 m. m. ugdėsi 5312 mokiniai, 2022–2023 m. m. – 5559 mokiniai (didėja švietimo konteksto rodiklis).

Sprendžiant bendrojo ugdymo prieinamumo problemas mokinių tėvų prašymu 2022 m. rugsėjo 1 d. išduoti 48 siuntimai Sendvario seniūnijos, Dvilų, Priekulės ir kitų seniūnijų mokiniams, kurie pageidauja mokytis akademinėse klasėse, licėjuje, gimnazijų pirmose klasėse. Iš viso Klaipėdos miesto mokyklose ugdomi 279 mokiniai, už kuriuos Savivaldybė moka ūkio išlaidas. Per 2022 metus Klaipėdos m. savivaldybei pervesta už rajono vaikų ugdymą 137 097,15 Eur ūkio lėšų (Savivaldybės indėlis sprendžiant bendrojo ugdymo prieinamumo klausimus).

Ugdymo turinio skaitmenizavimas, pažangių technologijų naudojimas – vienas iš šalies ir rajono prioritetų. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, atsižvelgdama į rajono bendrojo ugdymo mokinių skaičių, skyrė 159 400 Eur (30 Eur vaikui) skaitmeninio turinio ir ugdymo proceso tobulinimui. Pagal poreikį mokyklos įsigijo išmaniųjų ekranų, lentų, kompiuterių ir kitos organizacinės technikos bei dalį lėšų investavo į mokytojų skaitmeninio raštingumo kompetencijų tobulinimą. ŠVIS duomenimis (3I-mokykla ataskaita) 93,5 proc. bendrojo ugdymo mokyklos pedagogų yra įgiję skaitmeninio raštingumo kompetencijas pagal skaitmeninio raštingumo programos aprašą, per 84 proc. pedagogų ugdo mokinius pasitelkiant virtualias mokymo aplinkas.

2022 m. „Vedlių“ programoje dalyvavo 26 pradinių klasių mokytojai iš 6 įstaigų. 13 mokyklų įsigijo 127 Eduka licencijas pradinių klasių mokytojams, 1833 Eduka licencijas pradinių klasių mokiniams (*Savivaldybės indėlis*). Informatikos ir technologinės kūrybos ugdymas integruotas į ugdymo turinį.

Veiviržėnų Jurgio Šaulio, Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijose, Gargždų „Minijos“, „Kranto“ progimnazijose, Dovilų, Kretingalės, Ketvergių pagrindinėse mokyklose iš dalies įrengtos STEAM krypties laboratorijos ar kitos erdvės. Iš ES bendrai finansuojamo projekto „Kokybės krepšelis“ lėšų Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazija ir Vėžaičių pagrindinės mokykla įsirengė gamtos mokslų laboratorijas patirtiniams, tiriamiesiems, eksperimentiniams darbams vykdyti (*daroma pažanga STEAM ugdyme*).

STEAM taikymas ugdyme dar išlieka problemine veiklos organizavimo sritimi dėl ugdymo aplinkos, laboratorijų, skirtų praktinėms veikloms, mokytojų kompetencijų stokos, tinklaveikos su mokslo, kultūros įstaigomis, verslo ir nevyriausybinėmis organizacijomis bei kt.

Savivaldybė pateikė paraišką Europos socialinio fondo agentūrai dalyvauti „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje. Paraiška įvertinta teigiamai. Savivaldybės švietimo pažangos plane numatyta: Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijos priestato statyba (aktų salė, 4 specializuoti gamtos mokslų, informatikos kabinetai), ugdymo erdvių remontai Gargždų „Vaivorykštės“ ir Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijose, rajono mokyklų vadovų ir mokytojų kvalifikacijos tobulinimas, įrangos ir priemonių įsigijimas, įvairios veiklos mokytojams ir mokiniams. Pagrindinis tikslas – ugdymo kokybės gerinimas tobulinant lyderystės veikiant, įtraukiojo, kultūrinio ir STEAM ugdymo sritis, kuriant mokyklų tinklaveiką ir stiprinant jos tvarumą ir kt.

Bendradarbiaujant su VšĮ „Lietuvos Junior Achievement“, dėmesys skirtas finansinio raštingumo ir verslumo ugdymui. Gimnazijų I–IV klasių 114 mokinių dalyvavo Verslumo akademijos mokymuose, kurių trukmė 14 val./grupei (5 grupės). Iš viso įgyvendinta 70 ak.val. mokymų, kuriuose mokiniai tobulino darbo komandoje, idėjų generavimo, sprendimų priėmimo, mokymosi per praktinę patirtį, finansinio ir ekonominio raštingumo įgūdžius. 2022 m. balandžio 8 d. vyko praktinio verslumo ugdymo edukacinių patirčių renginys „Klaipėdos rajono jaunųjų bendrovių eXpo“, kuriame rajono ir regiono gimnazijų mokiniai demonstravo savo gaminius. Renginyje dalyvavo rajono verslo atstovai, kurie nominavo išradingiausias jaunąsias bendroves (*Savivaldybės indėlis 17200 Eur*).

Bendrojo ugdymo mokyklose įgyvendintos veiklos vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2020 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T11-400 patvirtintu Klaipėdos rajono savivaldybės mokyklų mokinių iniciatyvų projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašu. 13 bendrojo ugdymo mokyklų parengė iniciatyvų projektus ir juos įgyvendino. Iš viso skirta 19200 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų (<https://klaipedos-r.lt/mokiniu-rankose-prazydo-grazios-iniciatyvos/>)

Savivaldybės dėmesys skiriamas mokinių karjeros planavimui. 2022 m. kovo mėn. iš Savivaldybės biudžeto lėšų Švietimo centre pradėjo darbą metodininkas (karjeros specialistas). Iš ES struktūrinių fondų šešiose švietimo įstaigose nuo 2022 m. lapkričio 1 d. įdarbinti 9 karjeros specialistai. Įsteigti 6 etatai: Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijoje – 1,2 etato, Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje – 0,5 etato, Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijoje – 1 etatas, Gargždų „Minijos“ progimnazijoje – 1 etatas ir „Kranto“ progimnazijoje – 0,75 etato, Klaipėdos rajono švietimo centre – 1,55 etato. Švietimo centro karjeros specialistai aptarnaus kitas likusias Savivaldybės ir privačias mokyklas, įsikūrusias rajono teritorijoje.

3 lentelė. 2022 m. 4 klasių mokinių Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatai (NMPP)

Dalykas	Rezultato procentais vidurkis			Rezultato procentais vidurkis (baigusiujų visą testą)		
	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Matematika	62,7	63,3	-0,7	63,0	63,6	-0,6
Pasaulio pažinimas	66,0	61,9	4,1	66,3	62,0	4,2
Skaitymas	55,0	54,6	0,4	56,0	55,5	0,5

Indikatorių paaiškinimas

- Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % didesnis už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra ne didesnis kaip 3 % ir ne mažesnis kaip 3 % už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % mažesnis už šalies vidurkį

Duomenų šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra (NŠA)

Lentelės duomenys teigia, kad 4 klasių NMPP pasaulio pažinimo rezultatai yra geresni nei šalies, matematikos ir skaitymo – neženkliai skiriasi nuo šalies (*padaryta pažanga.*). 2021 m. matematikos ir skaitymo rajono mokinių ir šalies surinktų taškų vidurkio skirtumas neigiamas: iš matematikos -3,4 ir skaitymo -1,77 balo.

4 lentelė 2022 m. 8 klasių mokinių NMPP rezultatai.

Dalykas	Rezultato procentais vidurkis			Rezultato procentais vidurkis (baigusiujų visą testą)		
	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Gamtos mokslai	50,1	50,7	-0,6	50,1	50,8	-0,7
Matematika	36,0	41,0	-5,0	35,9	41,1	-5,2
Skaitymas	67,4	66,2	1,1	67,4	66,2	1,1
Socialiniai mokslai	47,0	49,7	-2,7	47,0	49,8	-2,8

Indikatorių paaiškinimas

- Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % didesnis už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra ne didesnis kaip 3 % ir ne mažesnis kaip 3 % už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % mažesnis už šalies vidurkį

Duomenų šaltinis: NŠA

4 lentelėje matoma, kad 8 klasių matematikos ir socialinių mokslų NMPP rezultatai žemesni nei šalies, gamtos mokslų ir skaitymo rezultatų vidurkis yra ne didesnis kaip 3 proc. ir ne mažesnis kaip 3 proc. už šalies vidurkį. 2021 m. rezultatai iš matematikos ir skaitymo buvo panašūs kaip ir 2022 m.

Pagrindinio ugdymo programą baigė 99,7 proc. (2021 m. – 98,5 proc.; 2020 m. – 99,7) dešimtokų. 98,5 proc. mokinių (382) įgijo pagrindinį išsilavinimą. 5 mokiniai baigė pagrindinio ugdymo individualizuotą programą.

5 lentelė. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) rezultatai

Dalykas	Surinktų taškų procentais vidurkis		
	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Lietuvių kalba ir literatūra	52,2	55,8	-3,6
Matematika	31,7	36,9	-5,1

Indikatorių paaiškinimas

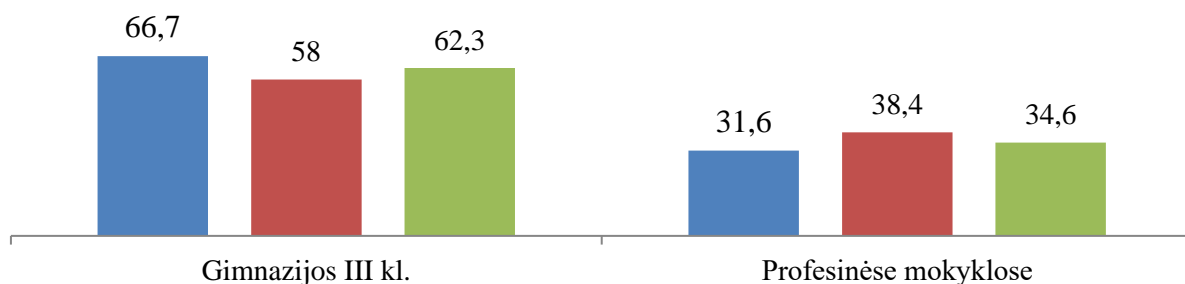
- Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % didesnis už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra ne didesnis kaip 3 % ir ne mažesnis nei 3 % nuo šalies vidurkio
- Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % mažesnis už šalies vidurkį

Duomenų šaltinis: NŠA

Lentelėje matome, kad rajono dešimtokų surinktų matematikos bei lietuvių kalbos ir literatūros taškų procentais vidurkis žemesnis nei šalies (*neigiamas pokytis*). Viena tokio rezultato priežasčių galėtų būti 2020 m. ir 2021 m. šios dešimtokų laidos ugdymas nuotoliniu būdu dėl COVID-19 pandemijos. ŠVIS būtinųjų Savivaldybės švietimo stebėsenos rodiklių duomenimis lietuvių kalbos

pagrindinį lygmenį (įvertinta 6–10 balų) pasiekė – 66,8 proc. mokinių, matematikos – 19,8 proc. mokinių; 7–10 balų atitinkamai 39,7 proc. ir 11,53 proc. Matematikos ugdymo rezultatai išlieka problemiški tiek rajone, tiek šalyje. Mokyklų matematikos ar tikslųjų mokslų metodinės grupės ieško problemos sprendimų būdų: didesnis valandų skaičius matematikai, konsultacijos, dalijimas į grupes per matematikos pamokas, kvalifikacijos tobulinimas, gerosios praktikos pavyzdžiai ir kt. Tikėtina, kad atnaujintas matematikos ugdymo turinys sudarys galimybę teigiamam pokyčiui.

2 diagrama. 2020 m. 2021 m. ir 2022 m. dešimtokų tolimesnė veikla (proc.)

Duomenų šaltinis: Bendrojo ugdymo mokyklos

Lyginamojoje diagramoje matome, kad per trejus metus kinta dešimtokų, pasirenkančių vidurinio ugdymo programą gimnazijose ir profesinėse mokyklose, dalis. 2022 m. 4,3 proc. sumažėjo pasirinkusių mokymąsi gimnazijų III klasėse, profesinėse mokyklose lyginant su 2021 m. sumažėjo 3,8 proc. Iš viso tęsia mokymąsi 95,9 proc. (2021 m. – 96,4; 2020 – 98,7) dešimtokų.

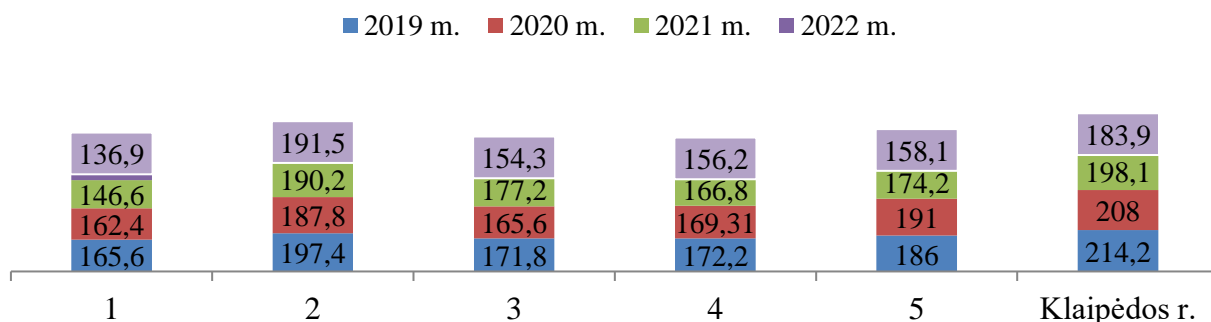
6 lentelė. Abiturientų valstybinių brandos egzaminų (VBE) rezultatai

Metai	Abiturientų skaičius	Laikė VBE	Išlaikė VBE 86-100 balų	Neišlaikė VBE	VBE balo vidurkis
2020	186	675	98	79	48,5
2021	176	611	89	37	47,1
2022	217	848	88	84	45,4

Duomenų šaltinis: NŠA

Lentelėje matoma, kad 2022 m. laidos abiturientai laikė daugiausia VBE lyginant su ankstesniais metais. NŠA duomenimis, kai kurių dalykų VBE vidurkiai buvo aukštesni lyginant su šalies: pvz.: biologijos – 48,2 (rajono) ir 43,8 (šalies), anglų kalbos – 57,3 ir 56,7, geografijos – 52,3 ir 51,2, istorijos – 48,5 ir 46,6. Lyginant su šalies vidutiniu balu, žemiausiai rajono abiturientai įvertinti iš fizikos – 8,29 balo mažiau ir matematikos – 4,1 balo. Neišlaikė VBE – 84: lietuvių k. – 11, matematika – 68, fizika – 1, informacinės technologijos – 4. Neišlaikyti VBE, aukštesniu lygiu išlaikyti tik 88 VBE, patenkinamu ir pagrindiniu lygiu išlaikytų VBE žemesni įvertinimai turėjo įtakos bendram VBE balo vidurkiui, taip pat kaip ir standartizuotais taškais apibendrintam VBE rodikliui (neigiamas pokytis).

3 diagrama. Apibendrintas VBE balas (VBE balų skaičiaus, tenkančio vienam savivaldybėje besimokančiam abiturientui, ir bendro VBE balų vidurkio suma) palyginimas su žiedinėmis savivaldybėmis

Duomenų šaltinis: Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose, NŠA

Lyginamojoje diagramoje matome, kad rajono abiturientų apibendrintas VBE balas žemesnis nei ankstesnių metų, tačiau aukštesnis už 4 žiedinių savivaldybių.

Iš viso rajone vidurinį išsilavinimą įgijo 98,6 proc. abiturientų (2021 m. – 98,9; 2020 m.

– 99,5).

2022 m. laidos 78,8 proc. abiturientų toliau tęsia mokymąsi siekiant įgyti specialybę: universitetinėse aukštosiose mokyklose – 38,4 proc. (2021 m. – 37,9 proc.); neuniversitetinėse aukštosiose mokyklose – 29,4 proc. (2021 m. – 29,9 proc.); užsienio aukštosiose mokyklose – 0,9 proc. (2021 m. – 2,9 proc.), profesinėse mokyklose – 10 proc. (2021 m. – 7,5 proc.). Į darbo rinką įsiliejo – 16,1 proc. (2021 m. – 12,5 proc.) abiturientų. *Duomenų šaltinis: rajono gimnazijos.*

Išvada. Skiriamas dėmesys STEAM veikloms įgyvendinant ES bendrai finansuojamus projektus, tęsiamas mokinių finansinio raštingumo ir verslumo ugdymas, įsteigti karjeros specialistų etatai, bendrojo ugdymo mokyklose įgyvendinti 13 mokinių iniciatyvų projektų, pateikta paraiška dalyvauti „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje (Savivaldybės indėlis).

Būtina: stiprinti STEAM ugdymą, įveikinti įkurtas laboratorijas bendrojo ugdymo mokyklose mokinių patirtiniam, eksperimentiniam mokymui per tinklaveiką, skatinti gerųjų praktikos pavyzdžių sklaidą.

Padaryta neženkli pažanga NMPP ketvirtokų skaitymo, pasaulio pažinimo ir matematikos rezultatuose. Aštuntokų skaitymo ir matematikos įvertinimai žemesni nei šalies (neigiamas aspektas). Pagrindinio ugdymo programą baigė 99,7 proc. dešimtokų. PUPP lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos rezultatai žemesni nei šalies (neigiamas aspektas). Daugiau mokinių pasirinko tolimesnį mokymąsi gimnazijų klasėse, sumažėjo tęsiančių mokslą profesinėse mokyklose.

Mažėjo apibendrintas VBE balas ir VBE balų vidurkis (neigiamas pokytis), tačiau lyginant su žiedinėmis savivaldybėmis, rajono abiturientų apibendrintas VBE balas yra antroje pozicijoje. 68,7 proc. (2021 m. - 70,7 proc.) buvusių ugdytinių, 2,0 proc. mažiau negu 2021 m., siekia aukštojo išsilavinimo. Žemesni VBE įvertinimai turėjo neženklį įtaką renkantis studijas aukštosiose universitetinėse ir neuniversitetinėse mokyklose.

Būtina: stiprinti matematikos ugdymą visose bendrojo ugdymo programose, taikant efektyvesnius mokymo ir ugdymo metodus, stiprinti tikslųjų mokslų mokytojų dalykinės kompetencijas, skatinti mokinių mokymosi motyvaciją, stebėti pažangą, ją analizuoti ir aptarti.

4. Švietimo pagalbos teikimas ir įtraukusis ugdymas.

2022–2023 m. m. iš 7855 ugdytinių, besimokančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, 1552 (19,8 proc., 2021–2022 m. m. – 18,0 proc.) turi specialiųjų ugdymosi poreikių (kartu su kalbos bei kitais kalbėjimo sutrikimais), iš jų 664 – specialiųjų ugdymosi poreikių (be kalbos bei kitų kalbėjimo sutrikimų) mokiniai, tai yra 8,45 proc. (2021–2022 m. m. – 7,2 proc.). *Būtinųjų Savivaldybės švietimo stebėsenos rodiklių duomenimis (šaltinis: ŠVIS) mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP), ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose 2021-2022 m. m. buvo 14,38 ir 2022–2023 m. m. – 15,09. Taigi, SUP mokinių Savivaldybės mokyklose skaičius didėja.*

7 lentelė. Pagalbos mokiniui specialistų etatų skaičiaus pokytis Savivaldybės švietimo įstaigose

Mokslų metai	Logopedas	Specialusis pedagogas	Socialinis pedagogas	Psichologas	Mokytojo padėjėjas
2021–2022	29	19,75	17,25	19,25	110,5
2022–2023	30,75	21,5	16,25	19	127,1
Pokytis	+1,75	+1,75	-1	-0,25	+16,6

Duomenų šaltinis: Švietimo ir sporto skyrius

Pagal 7 lentelėje pateiktus duomenis matome, kad didėjo logopedų, specialiųjų pedagogų, mokytojų padėjėjų etatų skaičius, tačiau mažėjo socialinių pedagogų ir psichologų skaičius. Pagrindinė neigiamo pokyčio priežastis: rajono švietimo įstaigų tinklo pertvarka. *ŠVIS duomenimis švietimo pagalbą gaunančių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių dalis – 84,97 proc. (2021 m. – 79,25) ir 75 proc. (2021 m. – 72 proc.) ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų. Pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT) specialistų įvertinti vaikai negauna visos numatytos pagalbos dėl pagalbos vaikui specialistų trūkumo darbo rinkoje. Ikimokyklinių įstaigų bendruomenės mato būtinumą, kad visuose 5 rajono lopšeliuose-darželiuose (apie 1200 vaikų) būtų po 1 psichologo etatą (2022 m. – 3,25 etato), ne visi SUP vaikai gauna reikiamos trukmės logopedo ar specialiojo pedagogo pagalbą, socialinio pedagogo pagalba ikimokyklinėse įstaigose visiškai neteikiama. Taip pat trūksta surdo/ tiflo pedagogų, judesio korekcijos specialistų.*

Vykdamas Klaipėdos rajono strateginį plėtros planą iki 2030 metų (Savivaldybės tarybos

2021 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T11-170) ir įgyvendinant uždavinį „Sukurti saugią ir pritaikytą aplinką vaikams ir mokiniam, turintiems specialiųjų poreikių, pagerinti švietimo pagalbos teikimą“ parengtas Klaipėdos rajono savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planas (Savivaldybės tarybos 2022 m. spalio 27 d. sprendimas Nr. T11-368), kurio įgyvendinimui Savivaldybė skirs 594 400 Eur (*Savivaldybės indėlis*). Numatoma gerinti švietimo vaikui pagalbos teikimą įsteigiant papildomus etatus, mobiliąją grupę PPT, ugdymo aplinkos prieinamumą fizinę negalią turintiems mokiniam, mokytojų kvalifikacijos tobulinimą, reikiamų ugdymo priemonių įsigijimą ir kt. <https://klaipedos-r.lt/svietimas/dokumentai/>. Savivaldybės švietimo pažangos planas, įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ programą rajone, taip pat numato priemones įtraukiojo ugdymo tobulinimui.

Išvada. Klaipėdos rajono savivaldybė skiria dėmesį pagalbos mokiniams teikimui. Visose bendrojo ugdymo mokyklose yra skirtas reikiamas pagalbos specialistų etatų skaičius, atitinkantis švietimo pagalbą reglamentuojančius teisės aktus, tačiau dėl pagalbos specialistų trūkumo, kai kurie etatai yra neišnaudojami. Parengtas Savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planas.

5. Švietimo įstaigų pedagogų skatinimo, pritraukimo, profesinio augimo aspektai.

Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose ugdymo proceso organizavimui bei įgyvendinimui vadovauja 23 direktoriai ir 31 pavaduotojas ugdymui. Visose rajono švietimo įstaigose 2022 metais dirbo nuolatiniai vadovai.

Rajono ikimokyklinėse, bendrojo ugdymo mokyklų priešmokyklinėse grupėse, skyriuose veiklą organizuoja 226 ikimokyklinio, priešmokyklinio ir meninio ugdymo mokytojai, iš jų 9,8 proc. neturi reikiamos kvalifikacijos, 90,2 proc. pedagogų turi kvalifikacines mokytojų – 35,2 proc., vyresniųjų mokytojų – 35,3 proc. ir mokytojų metodininkų – 19,7 proc. kategorijas.

Neformaliojo švietimo ir formalųjų švietimą papildančiose mokyklose dirba 63 mokytojai. 96,8 proc. neformaliojo švietimo mokytojų turi kvalifikacines kategorijas: mokytojų – 12,7 proc., vyresniųjų mokytojų – 44,4 proc., mokytojų metodininkų – 36,5 proc. ir ekspertų – 3,3 proc. kategorijas.

Bendrojo ugdymo mokyklose mokinių ugdymą organizuoja 379 mokytojai iš jų 16,9 proc. turi mokytojo kvalifikacines kategorijas, 38,5 proc. – vyresniojo mokytojo, 34,8 proc. – mokytojo metodininko ir 2,7 proc. – mokytojo eksperto (*kasmet mokytojų metodininkų ir ekspertų dalis, remiantis „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose“ pateiktais duomenimis neženkliai didėja, bet tarp trečdalis savivaldybių būklė pagal šį rodiklį yra prasčiausia. Manoma, kad pagrindinė priežastis – neskaitlingų kaimo mokyklų mokytojams sudėtinga atitikti mokytojo metodininko ar eksperto kriterijus, be to, šių mokyklų mokytojai dėl nepilno darbo krūvio dirba ir kitose rajono ar kitų savivaldybių mokyklose*). 68,9 proc. mokytojų pedagoginis darbo stažas yra 15 m. ir daugiau (2021 m. – 72,1), iki 9 metų – 24,1 proc. (2021 m. – 20 proc.). Analizuojant būtiną Savivaldybės indėlio į ugdymą rodiklį „Jaunesnių nei 50 metų bei 50 metų ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis“ pagal ŠVIS duomenis santykis didėja 2022 m. – 0,84 ir 2021 m. – 0,77. Taip pat didėja daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis: 2022 m. – 88,51 proc., 2021 m. 87,74 proc. Galima teigti, kad bendrojo ugdymo mokytojų personalas nežymiai jaunėja.

Mokytojų trūkumo problema aktuali tiek šalyje, tiek ir rajone. Pagal švietimo įstaigų vadovų 2022 m. balandžio mėn. pateiktą informaciją 2022–2023 m. m. trūko 31 mokytojo: ypač pradinių klasių, gamtos ir tikslųjų mokslų, informacinių technologijų, ikimokyklinio ugdymo, 8,75 etato pagalbos mokiniui specialisto. Sprendžiant mokytojų trūkumo klausimą, vienas iš patrauklių aspektų yra iš dalies mokytojų kelionės išlaidų į darbą ir iš jo kompensavimas (*13 ct už kilometrą, Savivaldybės indėlis*).

Mokytojų pritraukimo problemoms spręsti Savivaldybės taryba 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T11-348 patvirtino Klaipėdos rajono pedagogų rengimo, perkvalifikavimo, jaunųjų pedagogų pritraukimo ir mokytojo profesijos prestižo didinimo tvarkos aprašą, kuriame numatytos priemonės mokytojų perkvalifikavimo studijų finansavimui, stipendijų skyrimo studentams ir kt. 2022 m. buvo sudaryta 15 sutarčių dėl dalinio perkvalifikavimo studijų finansavimo ir 7 sutartys su studentais dėl stipendijos skyrimo. Daugiausia sutarčių sudaryta su persikvalifikuojančiais mokytojais

pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo, pedagogikos studijų programas (10) bei tu pačių ugdymo sričių studentais (4). 11 persikvalifikuojančių mokytojų ir 3 studentai studijas baigia iki 2023 m. birželio 30 d. (*Savivaldybės indėlis 36000 Eur*).

Įsteigtas Jaunojo pedagogo klubas, kurio veiklose dalyvauja 10 rajono gimnazistų.

Švietimo centras pagal parengtas 34 tęstinės 40 val. ir ilgesnės trukmės programas, kurios buvo orientuotos į ŠMSM patvirtintus 2020–2022 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir į Klaipėdos rajono švietimo įstaigų veiklos prioritetus ir kryptis 2022–2025 m.:

„1. Prioritetas. Pedagogų profesinis augimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo/mokymo turinį ir gerinant mokinių mokymo (si) rezultatus.

Prioriteto kryptys:

1.1. atnaujinto ugdymo turinio didaktikos analizavimas ir pritaikymas (bei profesinės patirties sklaida);

1.2. į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros plėtojimas;

1.3. gamtos mokslų, matematikos ir IT (STEAM) ugdymo kokybės tobulinimas;

1.4. mokinių finansinio raštingumo, verslumo, karjeros planavimo įgūdžių formavimas bendrajame ugdyme;

1.5. „Tūkstantmečio mokyklos“ programos veiklų įgyvendinimas per tinklaveiką.

2. Prioritetas. Įtraukiojo ugdymo principų diegimas mokykloje. Prioriteto kryptys:

2.1. personalizuotas kiekvieno mokinio ugdymas, atitinkantis mokinio galias ir poreikius;

2.2. universalus dizaino, pastoliavimo kaip pagalbos mokymesi principų diegimas.

3. Prioritetas. Mokyklų vadovų ir mokytojų lyderystės ugdymas sėkmingam pokyčių įgyvendinimui.

Prioriteto kryptis:

3.1. visuotinės kokybės vadybos principų plėtojimas“,

organizavo mokyklos vadovų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų tobulinimą. Surengta 230 kvalifikacijos tobulinimo renginių, kuriuose dalyvavo 5621 dalyvis, 5 paskaitos tėvams (450 dalyvių), 15 renginių mokyklų karjeros specialistams, 17 parodų.

Parengtas ir įgyvendintas Socialinio emocinio ugdymo (SEU) programos įgyvendinimo Savivaldybės mokyklose tęstinis projektas (*Savivaldybės indėlis 11 700 Eur*). Rajono mokytojams ir pagalbą mokiniui teikiantiems specialistams buvo sudarytos galimybės auginti savo emocinę kultūrą darbe bei stiprinti savo emocinį intelektą. Tam buvo skirta 34 renginiai (seminarai, konsultacijos, paskaitos, praktinės veiklos, supervizijos), kuriuose dalyvavo 364 mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai. Koordinuojama 12-os rajono mokyklų SEU tvarumo konsultantų komandos, kurių misija – teikti pagalbą mokytojams ir taikyti SEU integravimo įrankius visoje mokykloje. 19 rajono PPT ir mokyklų psichologams organizuoti 16 val. tęstiniai Adlerietiško konsultavimo mokymai, 64 Ketvergių ir Kretingalės pagrindinių mokyklų mokytojams sudarytos galimybės dalyvauti refleksyviose konsultacijose apie SEU integravimą pamokoje.

32 proc. renginių veiklų buvo susiję su mokytojų gerąja patirtimi ir mokymuose įgytų kompetencijų pritaikymu praktinėse veiklose, kuriose dalyvavo 2529 (45 proc. visų dalyvių) pedagogai. Rajono mokyklų vadovai, mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai dalyvavo gerosios patirties renginiuose Plungėje, Rygoje, Liepojoje, Šiaulių m. ir Šiaulių rajone, Tauragėje, Kauno rajone, Telšiuose ir Šveicarijoje. Rajone lankėsi pedagogų delegacijos iš Kauno, Radviliškio, Mažeikių, Skuodo, Panevėžio ir Plungės rajonų, Šiaulių m. mokyklų. *Stebimas tikslingas ir nuoseklus mokytojų profesinis augimas ir kitų kompetencijų tobulinimas.*

Išvada. Savivaldybėje sprendžiami mokytojų pritraukimo, perkvalifikavimo ir studentų studijų rėmimo klausimai. 2022 m. sudarytos 22 sutartys (Savivaldybės indėlis). Tikslingai organizuojamas mokytojų kvalifikacijos tobulinimas. Toliau tęsiamas SEU įgyvendinimas švietimo įstaigų bendruomenėse. Aukštos kvalifikacijos bendrojo ugdymo mokytojų (metodininkų ir ekspertų) dalis neženkliai kinta, jaunėja mokytojų amžius. Savivaldybėje vyksta teigiami indėlio į ugdymą procesai.

6. Neformaliojo mokinių švietimo organizavimo aspektai.

Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo įstaigų mokiniai savo bendrąsias kompetencijas ir specialiuosius gebėjimus ugdo bei tobulina neformaliojo švietimo užsiėmimuose. 2022 m. spalio 1 d. duomenimis Gargždų muzikos mokyklą (542), Gargždų vaikų ir jaunimo laisvalaikio centrą (260) iš viso lanko 802 mokiniai. (2021 m. – 773; 2020 m. – 889) arba 14,5 proc.

(2021 m. – 14,6 proc.; 2020 m. – 17,5 proc.) nuo bendro rajono mokinių skaičiaus. Klaipėdos r. sporto centrą lanko 441 ugdytinis ir VšĮ „Gargždų futbolas“ – 357.

Savivaldybės taryba 2021 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T11-321 patvirtino Klaipėdos rajono mokinių, pasiekusių geriausių rezultatų dalykinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose ir kituose renginiuose mokslo, meno, sporto srityse, ir juos rengusių mokytojų apdovanojimo tvarkos aprašą, kuriame numatytas mokinių ir mokytojų skatinimas už pasiektus rezultatus šalies, tarptautiniame lygmenyje. Įgyvendinant Savivaldybės tarybos sprendimą, 2022 m. rugsėjo mėn. 100 Eur premijomis buvo apdovanoti 45 mokiniai ir 15 mokytojų iš įvairių rajono švietimo ir sporto įstaigų (*Savivaldybės indėlis 6000 Eur*).

Įgyvendinant bendrojo ugdymo planą, neformaliojo mokinių švietimu bendrojo ugdymo mokyklose užimta 41,37 proc. ugdytinių (2021 m. – 48,2 proc.; 2020 m. – 51,7 proc.). Mokyklose vykdomos 243 (2021 m. – 295; 2020 m. – 288) įvairių veiklos kryptių programos: dailės – 21, šokio – 17, muzikos – 38, sporto – 43, etnokultūros – 6, technologijų – 14, STEAM – 53 ir kt.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. rajone organizuotas neformalusis vaikų švietimas (NVŠ), finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų. Buvo užimta apie 1050 vaikai, kurie lankė 30 švietimo teikėjų 44 programas (šokio, etnokultūros, sporto, pilietiškumo ugdymo, technologijų, informacinių technologijų ir kt. krypties). STEAM krypties programų – 15, kurias lankė 580 mokinių, pats gausiausias „Linksmosios robotikos“ būrelis – 240 ugdytinių. Vieno mokinio krepšelis – 15–20 Eur, iš viso skirta – 225 425 Eur. Iš 44 vykdomų programų 32 programos vykdomos nuo rajono centro nutolusiose vietovėse (iš viso vietovių – 59).

Remiantis ŠVIS sistemos duomenimis pagal rodiklį „Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis“ konstatuotina, kad 2021–2022 m. m. neformaliajame švietime dalyvavo 65,09 proc. mokinių ir 2022–2023 m. m. – 60,87. Mokinių skaičiaus dalies mažėjimui įtakos turėjo ne laiku suvesti duomenys į Mokinių registrą ir ŠVIS apie mokinius dėl neformalaus švietimo veiklų lankymo, neformaliojo švietimo teikėjų administracinės naštos padidėjimas (pasikeitė Neformaliojo vaikų švietimo programų teikimo reikalavimai, mažėjo teikėjų skaičius). Be to, neformaliojo švietimo veiklas dauguma mokinių pradeda lankyti spalio mėn., o ŠVIS sistemoje paprastai imami spalio 1 d. duomenys.

2022 metais Vaikų vasaros poilsio organizavimui iš Savivaldybės biudžeto (SB) lėšų buvo skirta – 87 600 Eur. Konkursui pateiktos 24 paraiškos. Įvairiose rajono vietovėse ir už rajonų ribų veikė 23 stovyklos (61 pamaina), kuriose vasaros atostogų metu birželio-rugpjūčio mėn. buvo užimta 951 ugdytinis, iš jų 190 iš jautrios socialinės aplinkos.

Išvada. 2022 m. mažėjo neformaliojo vaikų švietimo programų lankančių mokinių dalis dėl bendrojo ugdymo mokyklų, neformaliojo švietimo teikėjų laiku nepateiktų duomenų informacinėse sistemose (neigiamas aspektas). Savivaldybėje organizuotas mokinių, kurie pasiekė aukštų rezultatų šalies ar tarptautiniuose renginiuose, ir juos rengusių mokytojų, trenerių apdovanojimas. Savivaldybėje bendrojo ugdymo mokiniams organizuotas užimtumas vasaros atostogų metu (Savivaldybės indėlis).